

Вплив мови й діджиталізації на розвиток судової експертизи

Світлана Полякова

кандидатка філологічних наук, доцентка, учена секретар,
Дніпропетровський науково-дослідний інститут
судових експертиз Мін'юсту України, м. Дніпро, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-1088-7782>, e-mail: polyana729@ukr.net

Світлана Хамініч

докторка економічних наук, професорка, старша наукова співробітниця,
Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз
Мін'юсту України; професорка кафедри соціально-економічних
дисциплін, Дніпровський державний університет внутрішніх справ
МВС України, м. Дніпро, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2221-5550>, e-mail: svetala1704@i.ua

Розглянуто вплив мови й діджиталізації на розвиток судової експертизи. Увагу акцентовано на перспективних напрямках застосування цифрових технологій. Виокремлено можливості розвитку судової експертизи на засадах упровадження сучасних інформаційних технологій в умовах глобалізованого світу.

Ключові слова: мова; судова експертиза; діджиталізація; цифрове середовище; глобалізація.

The Impact of Language and Digitalization on Forensic Science Development

Svitlana Poliakova, Svitlana Khaminich

The paper deals with the impact of language and digitalization on forensic science development. Emphasis is made on promising areas of digital technology application. The potential for developing forensic examination through the integration of modern information technologies in a globalized world is emphasized.

Keywords: language; forensic examination; digitalization; digital environment; globalization.

Діджиталізація судової експертизи — це неминучий крок на шляху модернізації системи правосуддя. Сучасні цифрові технології надають судовим експертам нові інструменти, які сприя-

ють значному підвищенню результатів судової експертизи [1]. Для успішного збереження мовного розмаїття у цифрову добу також необхідне застосування сучасних технологій. Активна участь

урядів, освітніх установ, культурних організацій і технологічних компаній є ключовим чинником у цьому процесі. Вони можуть надавати підтримку у створенні контенту різними мовами, сприяти розробленню інструментів для навчання та документування, а також фінансувати проекти зі збереження та розвитку мов, яким загрожує зникнення. Ці напрями є обґрунтованим усвідомленням для розвитку ефективної судової експертизи.

Державні програми підтримки мовного розмаїття відіграють важливу роль у його збереженні. У деяких країнах розроблено цільові програми, спрямовані на відродження малих мов із використанням цифрових інструментів, де важливим аспектом є інтеграція цих ініціатив до освітньої системи. Школи й університети можуть упроваджувати програми з вивчення мов з використанням онлайн-платформ і мобільних додатків, що надасть студентам та учням доступ до навчання рідними мовами незалежно від їхнього географічного перебування.

Онлайн-курси та платформи для дистанційного навчання (наприклад, *Duolingo*) дають змогу людям вивчати навіть рідкісні мови у зручному для них темпі. Створення спеціалізованих освітніх програм для малих мов може суттєво збільшити кількість носіїв мови, що, безумовно, важливо для впровадження їх у судову експертизу.

Значну роль у збереженні мов відіграють культурні організації, які використовують цифрове середо-

вище для створення та поширення мовного контенту. Наприклад, національні музеї, бібліотеки й архіви можуть оцифровувати давні тексти, документи та фольклорні матеріали, зберігаючи їх для майбутніх поколінь. Це створює унікальні бази даних, якими судові експерти зможуть послуговуватися для прийняття грамотних управлінських рішень.

Із розвитком технологій віртуальної реальності, штучного інтелекту й машинного навчання очікується поява нових, більш сучасних інструментів для збереження мов і впровадження цифрових технологій у діяльність судових експертів. Віртуальні викладачі, що адаптуються до потреб кожного учня, або інтерактивні навчальні додатки, які застосовують штучний інтелект для створення персоналізованих курсів, здатні спростити процес дослідження та виокремлення виважених результатів і рішень [2]. Однак важливо розуміти, що технології — це лише інструмент. Збереження мов багато в чому залежить від бажання та зусиль самих носіїв цих мов, а без активного застосування та популяризації мов у повсякденному житті навіть найсучасніші технології не зможуть запобігти їх зникненню. Діджиталізація також суттєво впливає на розвиток сучасної судової експертизи.

Отже, вплив цифрового середовища на розвиток судової експертизи в умовах глобалізації сприяє збереженню мовної різноманітності. Сучасні технології надають безліч можливостей для підтримки малих

мов, починаючи від онлайн-ресурсів для навчання та закінчуючи платформами для створення і поширення контенту. Водночас цифрова глобалізація може негативно вплинути на мови, які не мають широкої підтримки, що створить певні перепони під час проведення комплексної експертизи. Однак за спіль-

них зусиль урядів, освітніх установ, культурних організацій і самих носіїв мов можна не лише зберегти, а й розвинути унікальну мовну спадщину людства, забезпечивши її існування в майбутньому за впровадження сучасних інформаційних технологій для розвитку ефективної судової експертизи.

Перелік джерел посилання

1. Яремчук В. О. Сучасні напрямки судової експертизи і криміналістики. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право*. 2023. Т. 2. Вип. 80. С. 207—210. DOI: 10.24144/2307-3322.2023.80.2.32 (дата звернення: 24.09.2024).
2. Khaminich S., Heti K. The knowledge economy as a factor for enterprise development in management system. *Philosophy, economics and law review*. 2023. Vol. 1. No. 1. Pp. 103—115. DOI: 10.31733/2786-491X-2023-1-103-115 (дата звернення: 24.09.2024).